

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/083-011/2011.

Nyilvános változat!

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a Kajtár Takács Hegymegi-Barakonyi Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda által képviselt **Murata Electronics Europe B.V.** kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként részt vett a szintén a Kajtár Takács Hegymegi-Barakonyi Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda által képviselt **VTI Technologies Oy** – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Versenytanács engedélyezi, hogy a Murata Electronics Europe B.V. irányítást szerezzen a VTI Technologies Oy felett.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) 2011. október 10-én a Murata Electronics Europe B.V. (a továbbiakban: Murata) szerződést kötött a VTI Technologies Oy Ltd.-vel (a továbbiakban: VTI) részvényei 100 százalékanak megvásárlására.
- 2) A Murata az 1) pont szerinti tranzakcióhoz – mint vállalkozások összefonódásához – 2011. október 28-án benyújtott kérelmében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét kérte.
- 3) A kérelmezett összefonódás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a felek nyilatkozata szerint - nem bejelentés-köteles. Az összefonódás engedélyezésére Magyarországon kívül Németország versenyhatósága előtt indult eljárás, mely az engedélyt 2011. november 11-én megadta.

II. **Az összefonódás résztvevői**

A Murata-csoport

- 4) A Murata a tokiói és a szingapúri tőzsdén jegyzett Murata Manufacturing Company Ltd. által irányított vállalkozás-csoport (a továbbiakban Murata-csoport) tagja.
- 5) A Murata-csoport elektronikai termékek (köztük inerciális érzékelők) fejlesztésével, gyártásával és értékesítésével foglalkozik a világ egészére kiterjedően. Az inerciális érzékelők forgalmazása mindazonáltal tevékenységének csak egy viszonylag kisebb jelentőségű részét képezi.
- 6) A Murata-csoportnak magyarországi tagja nincs, a csoport egyik németországi tagja azonban rendelkezik magyarországi képvisellel (Murata Elektronik GmbH Magyarországi Kereskedelmi Képvisellete). A csoport külföldön honos tagjai a 2010. március 31-én zárult üzleti évben a Magyarország területén 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt értek el.

A VTI-csoport

- 7) A VTI és az általa irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: VTI-csoport) meghatározó tevékenysége világméretben – és Magyarországon is – az inerciális érzékelők fejlesztése, gyártása és forgalmazása.
- 8) A VTI-csoportnak nincs magyarországi tagja. Külföldön honos tagjai azonban 500 millió forintot meghaladó nettó árbevételt értek el Magyarországon területén.

III. **Az inerciális érzékelők főbb jellemzői**

- 9) Az inerciális érzékelők a sebesség és a gyorsulás mérésére alkalmas eszközök. Ezen belül a gyorsulásmérők a 20g-ig ($g=9,8 \text{ m/s}^2$) terjedő gravitációs tartományban, míg a giroszkópok az ennél magasabb gravitációs tartományban alkalmazhatók.
- 10) A gyorsulásmérőket és a giroszkópokat jellemzően azonos technológiával és azonos gyártósoron állítják elő.
- 11) Inerciális érzékelők gyártásával nagyszámú vállalkozás foglalkozik, melyek szintén a világ egészére kiterjedően forgalmazzák termékeiket. Ezek közül a Panasonic és a Bosch részesedése a világméretű és ezen belül az európai forgalomból is jelentősen meghaladja a 10 százalékot az inerciális érzékelők egésze, és ezen belül a giroszkópok esetében is. A Murata- és a VTI-csoport együttes részesedése világméretben és Európában sem éri el a [5-15]* százalékot a fenti termékek esetében. Ezen belül a VTI-csoport részesedése a [...] * tekintve igen csekély, míg a Murata-csoport [...] -t nem forgalmaz.

* A pontos értékek üzleti titkot képeznek.

* A [...] szimbólummal jelölt részek üzleti titkot képeznek.

- 12) Magyarországon a VTI-csoport részesedése az inerciális érzékelőkből kismértékben meghaladja a [15-25] százalékot. A Murata-csoport ezen termékeket Magyarországon nem forgalmazza. Az inerciális érzékelőkön belül [...] a VTI-csoport csak minimális ([0-5] százalék alatti) mértékben hoz forgalomba Magyarországon, a Murata-csoport pedig nincs jelen ebben a szegmensben.

IV.

Az engedélykérési kötelezettség

- 13) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján vállalkozások összefonódásának minősül, ha egy vállalkozás irányítást szerez egy tőle független vállalkozás felett. A Tpv. 23. § (2) bekezdés a) pontja értelmében egy vállalkozás irányítással rendelkezik a másik vállalkozás felett, ha rendelkezik többségi szavazati jogot biztosító részvényeivel.
- 14) Az 1) pont szerinti tranzakció révén a Tpv. 23. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Murata irányítást szerez a VTI felett, mely tranzakció így összefonódásnak minősül.
- 15) Az összefonódással érintett vállalkozáscsoportok (Tpv. 26. § szerint: a Murata- és a VTI-csoport) összefonódást megelőző üzleti évben elért együttes – a Tpv. 27. § (1) bekezdés szerint számított – nettó árbevétele meghaladta a tízenötmilliárd forintot, és azon belül mindkét vállalkozáscsoporté az ötszázmillió forintot, ezért az összefonódás a Tpv. 24. § (1) bekezdése alapján engedélykötelesnek minősül.

V.

Az összefonódás értékelése

- 16) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálja (ld. a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 3/2009. számú Közleménye [a továbbiakban: Közlemény] 12. pontját).
- 17) A Tpv. 30. §-ának (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 18) A Tpv. 14. §-a értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett termékpiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) a fogyasztó, illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 19) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci

tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti 16) pont szerinti versenyhatások fennállhatnak.

- 20) A rendelkezésre álló információk alapján a Versenytanács legrealisabb érintett piac meghatározásnak – figyelemmel a különböző inerciális érzékelők közötti valószínűsíthető kínálati helyettesítésre [lásd 10) pont] és ezen termékek gyártóinak a világ egészén való jelenlétére – az inerciális érzékelők világméretű forgalmát tekintette. Ennek egyértelmű eldöntését azonban jelen eljárásban szükségtelennek tartotta, mert – a később részletezettek szerint – az elvileg szóba jöhető további piac-meghatározások (földrajzi értelemben: Európa vagy Magyarország; áru szempontjából: a giroszkópok elkülönült árupiackénti kezelése) mellett sem lehetett azonosítani az összefonódás megtiltására alapot adó versenyhatásokat.
- 21) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyeken az összefonódásban résztvevő legalább két vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van. Az adott esetben az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoportok tevékenységei az inerciális érzékelők és ezen belül a giroszkópok világméretű vagy európai kiterjedésüként definiálható piacán vannak egymással átfedésben (tekintve, hogy a Murata-csoport gyorsulásmérőket nem forgalmaz, Magyarországon pedig egyáltalán nincsen jelen). Ezért az összefonódás következtében számolni kell horizontális hatással. Ezen a világméretű vagy európai léptékű árupiacon azonban az érintett vállalkozáscsoportok együttes részesedése nem éri el azt a mértéket (20 százalék), amely felett a Versenytanács Közleményben is rögzített gyakorlata szerint felmerülhetnek versenyaggályokra alapot adó horizontális hatások. Ez független attól, hogy az inerciális érzékelőkön belül a giroszkópok elkülönült árupiacnak minősülnek vagy sem. Továbbá, az inerciális érzékelők piacainak, illetve az azokon belül azonosítható egyes szegmenseknek a versenyviszonyaira tekintettel (lsd. 11. pont) a Versenytanács szerint az érintett vállalkozáscsoportok potenciális versenytársként történő figyelembevételére esetén sem azonosíthatók káros horizontális hatások, egyik földrajzi piacdefiníció mellett sem.
- 22) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozások a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek. A jelen összefonódás résztvevői esetében ez nem áll fenn, így vertikális hatással nem kell számolni.
- 23) A portfólió-hatás az összefonódást követően piacon maradó vállalkozáscsoport által gyártott vagy forgalmazott áruk körének bővüléséből adódik. Az adott esetben azonban egyik földrajzi piac feltételezése esetén sem éri el a felek érintett piaci részesedése azt a mértéket, amely káros portfólió-hatással járna.
- 24) Az érintett vállalkozáscsoportok piaci részesedéseinek mértékére, korábban is tőkeerős nemzetközi tulajdonosi és pénzügyi hátterére tekintettel a Versenytanács szerint káros konglomerátum-hatással nem kell számolni.
- 25) Mindezek alapján a Versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés alapján tett vizsgálói indítvánnyal – az összefonódást engedélyezte.

VI.
Eljárási kérdések

- 26) A GVH hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 27) A Versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 28) A Versenytanács jelen eljárásban a Közleményben foglaltak alapján alkalmazta a Tpv. 63. §-a (3) bekezdésének ac) pontját, amely szerint a határozatot 45 napon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tpv. 30. §-ának (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg. Ezen döntésénél a Versenytanács figyelemmel volt arra, hogy az elvileg szóba jöhető érintett piacok egyikén (inerciális érzékelők magyarországi piaca) a VTI-csoport részesedése meghaladja ugyan a Közlemény 14.ii.a. pontjában rögzített 20 százalékos küszöbértéket, a Murata-csoport azonban ezen feltételezett érintett piacnak nem szereplője.
- 29) A kérelmező a Tpv. 62. § (1) bekezdése szerinti eljárási díjat előzetesen lerőta, így arról a Versenytanácsnak nem kellett rendelkeznie.
- 30) Az eljárást befejező döntést a Tpv. 63. § (3) bekezdésének a) pontja szerint a hiánytalan kérelem, illetve a hiánypótlás beérkezését követő naptól számított negyvenöt napon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tpv. 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg. A vizsgáló által a Tpv. 68. § (4) bekezdése alapján elrendelt hiánypótlás 2011. december 19-én érkezett meg a GVH-hoz, így az ügyintézési határidő kezdő napja a Tpv. 63. § (3) bekezdése és a Ket. 65. § (1) bekezdése alapján a hiánypótlás beérkezését követő nap, azaz 2011. december 20-a. Tekintettel arra, hogy az eljárás során adatkérésre nem került sor, az ügyintézési határidő 2012. február 2-a.
- 31) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. január 19.

dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
előadó versenytanács tagként eljárva

Váczai Nóra s.k.
versenytanács tag

dr. Miks Anna sk.
versenytanács tag